

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym do Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich w dniu 31 stycznia 2018r., K. K., w imieniu małoletniej M. K. (1) wystąpiła przeciwko S. K. o podwyższenie alimentów orzeczonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 17 stycznia 2014r. o sygn. akt XVIII RC 1493/13 z kwoty 500 zł do kwoty 1.500 zł miesięcznie.

Pozew zawierał również żądanie zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych oraz udzielenia zabezpieczenia roszczenia poprzez zobowiązanie pozwanego dołożenia na rzecz małoletniej alimentów w kwocie po 1.500 zł miesięcznie na czas trwania postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że od czasu ostatniego uregulowania obowiązku alimentacyjnego w istotny sposób zwiększyły się usprawiedliwione potrzeby małoletniej. Obecnie małoletnia jest uczennicą III klasy szkoły podstawowej, wydatki szkolne wynoszą 225 zł rocznie, zakup artykułów szkolnych 150 zł rocznie, obiady w stołówce szkolnej 60 zł miesięcznie. Małoletnia uczęszcza na zajęcia z nauki jazdy na rollach – 80 zł miesięcznie, korzysta z zajęć uniwersytetu dla najmłodszych - 100 zł na rok. Zwiększeniu uległy miesięczne wydatki na wyżywienie małoletniej powódki – 590 zł, zakup odzieży i obuwia - 310 zł, środki czystości, kosmetyki - 170 zł miesięcznie. Małoletnia powódka pozostaje pod opieką okulisty, alergologa, dermatologa, ortodonta, wizyty odbywają się w ramach NFZ ale konieczne jest wykupienie leków, okularów czy poniesienie kosztów dojazdu. Koszt rozrywek dla małoletniej powódki to 50 zł miesięcznie, kieszonkowe 50 zł miesięcznie, wyjazdy letnie i zimowe 255 zł miesięcznie. Co najmniej co trzy lata konieczna jest wymiana sprzętu elektronicznego z jakiego korzysta małoletnia powódka typu komputer, tablet czy telefon co wiąże się z wydatkiem 4.820 zł, 150 zł miesięcznie. W ramach prezentu na komunię małoletnia powódka otrzymała od matki laptop zakupiony na raty za kwotę 3.716,60 zł, w tym koszty kredytu 719 zł. Nadto podano, że pozwany oprócz przekazywania za pośrednictwem komornika sądowego ustalonych alimentów nie partycypuje dodatkowo w kosztach utrzymania małoletniej, nie daje jej prezentów okazjonalnych, w żaden sposób nie uczestniczy w życiu małoletniej. W niedługim czasie małoletnia wyjeżdża na zieloną szkołę, koszt wyjazdu to 1.130 zł, w którym pozwany również nie partycypuje, podobnie jak w wydatkach związanych z przystąpieniem do I Komunii Świętej.

W odpowiedzi na pozew pozwany S. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, jak również o oddalenie wniosku o zabezpieczenie powództwa.

Pozwany podniósł, że nie wykazano, aby potrzeby powódki uległy zwiększeniu od daty wydania orzeczenia stwierdzającego obowiązek alimentacyjny. Zakwestionował część załączonych dowodów jako nie dotyczących wydatków czynionych na małoletnią powódkę. Zwykle miesięczne wydatki, z pominięciem zakupów żywności oscylują wokół kwoty 600 zł a czasami nawet niższej co powoduje, że uiszczając alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie pokrywa niemal w całości wydatki na małoletnią a niewątpliwie w większej części.

Pozwany podniósł, że wydatki czynione z okazji wyjazdu na zieloną szkołę, I Komunię Świętą czy remont pokoju są wydatkami okazjonalnymi a nie stałymi a matka małoletniej nie zwracała się o dodatkowe świadczenia na ich pokrycie.

Pozwany przyznał, że nie utrzymuje osobistych kontaktów z małoletnią a jedynie telefoniczne co jest następstwem konfliktu z partnerem matki małoletniej, który naruszył jego nietykalność cielesną za co został skazany prawomocnym wyrokiem.

Pozwany wskazał, że jego sytuacja materialna nie uległa zmianie. Prowadzona przez niego działalność gospodarcza przynosi uśrednione dochody w wysokości ok. 2.000 zł miesięcznie. Stałe miesięczne wydatki obejmują czynsz w kwocie 733,78 zł, abonament telefoniczny 66 zł, abonament tv 55 zł, prąd 126,48 zł co dwa miesiące, żywność 500-600 zł, odzież 100 zł, środki czystości 50 zł. Nadmienił, że poprawie uległa natomiast sytuacja matki powódki, która przez to, że związała się z innym mężczyzną ponosi niższe koszty utrzymania mieszkania, wyżywienia. (k. 66-68).

Postanowieniem z dnia 05 kwietnia 2018r. oddalono wniosek o udzielenie zabezpieczenia na czas trwania postępowania. (k. 76-77)

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 28 maja 2018r. sygn. akt XVII Cz 157/18, na skutek zażalenia strony powodowej, zmieniono zaskarżone postanowienie z dnia 05 kwietnia 2018r. i zobowiązano pozwanego S. K. dołożenia na rzecz małoletniej kwot po 850 zł miesięcznie płatnych do 10-go każdego miesiąca, do rak matki małoletniej powódki, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w terminie płatności którejkolwiek z rat począwszy od dnia 01 lutego 2018r. do czasu prawomocnego zakończenia postępowania, w miejsce alimentów orzeczonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 17 stycznia 2014r. o sygn akt XVIII Rc 1493/13. (k. 94)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 17 stycznia 2014r. sygn. akt XVIII Rc 1493/13 rozwiązano przez rozwód związek małżeński S. K. i K. K. zawarty w dniu 21 czerwca 2008r., w S., wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką stron M. K. (1) powierzono K. K. zapewniając powodowi prawo do współdecydowania o istotnych sprawach związanych z małoletnią takich jak wybór, szkoły i zawodu; kosztami utrzymania małoletniej obciążono oboje rodziców i tytułem przyczyniania się do ponoszenia tych kosztów zasądzono od S. K. na rzecz małoletniej M. K. (1) kwotę 500 zł miesięcznie poczynając od prawomocności wyroku, płatną z góry do rąk matki małoletniej w terminie do 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w terminie płatności każdej z rat.

W chwili ostatniej konkretyzacji obowiązku alimentacyjnego małoletnia miała 4,5 roku, chodziła do przedszkola.

K. K. zatrudniona była w firmie (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku operatora produkcji na podstawie umowy o pracę tymczasową. Uzyskane przez nią wynagrodzenie za okres 07.2012-04.2013 wynosiło średnio 2.287,26 zł brutto, 1.656,85 zł netto. Po rozstaniu z pozwanym wyprowadziła się ze wspólnego mieszkania i zamieszkała w posiadanym już poprzednio lokalu mieszkalnym wspólnie z małoletnią powódką i synem z poprzedniego związku. Jej zobowiązania finansowe wynosiły: czynsz 440 zł, prąd 240-250 zł, tv 81,70 zł, internet 61,90 zł, opłata za przedszkole do którego uczęszczała małoletnia powódka 160 zł, gaz 74 zł, leki alergiczne dla małoletniej 12 zł, rytmika 50 zł za rok, tańce 50 zł miesięcznie. Spłacała zadłużenie w kwocie po 600 zł miesięcznie, z tytułu zaciągniętego przez znajomych na jej rzecz kredytu, przeznaczonego na spłatę jej zaległych zobowiązań finansowych.

S. K. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą: N. Samochodów Powypadkowych K. S. w S.. Średni miesięczny dochód po odliczeniu kosztów działalności gospodarczej za okres 01-06.2013 roku wyniósł 2.105,10 zł. (k. 28). Przekazywał comiesięcznie kwotę 400 zł tytułem alimentów ustaloną wyrokiem Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich z dnia 04 marca 2013r. w sprawie o sygn akt III Rc 40/13. Utrzymywał regularne kontakty z małoletnią córką dwa razy w tygodniu, kupował drobne prezenty okolicznościowe, zabawki z tym, że często małoletnia nie mogła zabierać ich do miejsca zamieszkania po zakończonych kontaktach. Ponoślił koszty utrzymania czynsz 700 zł, telefon z tv 70 zł, 100 zł prąd co 2 miesiące.

(akta Sądu Okręgowego w Katowicach o sygn akt XVIII Rc 1493/13 a w nich w szczególności zaświadczenia o zarobkach, przesłuchanie stron, wyrok z dnia 17 stycznia 2014r.)

Małoletnia M. K. (1) obecnie jest uczennicą III klasy szkoły podstawowej. Wydatki szkolne na opłaty związane z ubezpieczeniem, komitetem rodzicielskim wynoszą 200 zł rocznie, w późniejszym okresie są dodatkowe opłaty na wyjścia do kina, teatru itp., zakup artykułów szkolnych 150 zł rocznie, plecaka 246,28 zł (k. 31). Korzysta z obiadów w stołówce szkolnej – średnio 60 zł miesięcznie. Uczęszcza na zajęcia z nauki jazdy na rolkach – 70 zł miesięcznie, w okresie ferii zimowych brała udział w tygodniowych warsztatach rolkowych – 480 zł. (k. 42).

Wydatki na wyżywienie małoletniej wynoszą – 590 zł miesięcznie. Wydatki na zakup odzieży i obuwia - 310 zł miesięcznie przy czym kwota ta nie obejmuje sezonowej wymiany obuwia i zakupu kurtek zimowych, odzieży okolicznościowej a jedynie ubrania noszone na co dzień, bluzki, spodnie, itp. Odzież kupowana jest w znanych „siecówkach” bo małoletnia chce się ubierać jak jej koleżanki, zwraca uwagę na markę sklepu w jakiej zakupiono

ubranie i odmawia chodzenia w odzieży zakupionej w tańszych sklepach, ostatni zakup obuwia na zimę to wydatek 129 zł.

Ogólny stan zdrowia małoletniej jest dobry, konieczne są jedynie kosmetyki do pielęgnacji skóry atopowej – używa preparatów L. (...) - P. L. - 170 zł miesięcznie, koszt zakupu pozostałych kosmetyków i środków czystości 130 zł.

Małoletnia powódka pozostaje pod stałą opieką dermatologa, w przypadku zaprzestania stosowania preparatów u małoletniej pojawia się wysypka a następnie pęknięcia skóry.

Małoletnia nosi okulary – koszt wymiany co roku to 180 zł oraz pozostaje pod kontrolą ortodonta w (...) S.C. w K., koszt jednorazowej wizyty to 50 zł. W 2017r. małoletnia była na 4 wizytach a w 2018 roku wyznaczono 6 wizyt, ostatnia w dniu 28 listopada 2018r. (k. 161v).

Małoletnia korzysta z korepetycji z języka angielskiego, nauczycielka przychodzi do domu w każdy wtorek – koszt 30 zł za zajęcia.

Koszt rozrywek w postaci wizyt w bawialni to 50 zł miesięcznie, otrzymuje kieszonkowe 50 zł miesięcznie, które przeznacza na napoje, wyżywienie w szkole, drobne wydatki. W okresie wakacji letnich i zimowych wyjeżdża na wypoczynek poza miejsce zamieszkania.

W 2017 roku małoletnia powódka przystępowała do I Komunii Świętej, koszt zakupu ubrania oraz wydatków związanych z częścią uroczystości w kościele wyniósł 795 zł. (k. 34). W ramach prezentu na komunię otrzymała od matki laptop zakupiony na raty za kwotę 3.716,60 zł, w tym koszty kredytu 719 zł. (k. 36-37)

W roku 2018 małoletnia powódka korzystała z wyjazdu na „zieloną szkołę” koszt wyjazdu wynosił 1.130 zł. W 2016r. odnowiono pokój małoletniej, wymieniono meble i panele - koszt 1.409,89 zł (k. 32-33)

Matka małoletniej powódki K. K. zatrudniona jest w Powiatowym Urzędzie Pracy w S. ze średnim wynagrodzeniem za okres 08.2017-01.2018r. w wysokości 4.663,16 zł brutto, 3.262,53 netto. W tym okresie otrzymała z tytułu nagrody uznaniowej kwotę 3.500 brutto w sierpniu 2017r. i 6.300 zł w grudniu 2017r., dodatkowo w listopadzie 170 zł z tytułu umowy zlecenia – dostarczanie korespondencji. (k. 60). Zamieszkuje wspólnie z partnerem S. M., z którym prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Czynnosc za zajmowane mieszkanie wynosi 501,00 zł miesięcznie, prąd 200 zł miesięcznie, (...) 172,40 zł, Spłaca kredyt zaciągnięty przez partnera S. M. na spłatę jej poprzednich zadłużeń finansowych w kwocie 939,20 zł miesięcznie (k. 159).

Pozwany S. K. nadal tj. od 2011 roku, prowadzi działalność gospodarczą: N. Samochodów Powypadkowych K. S..

Pozwany z zawodu jest lakiernikiem samochodowym, wcześniej warsztat prowadził jego ojciec na swoje nazwisko ale pozwany również w nim pracował.

Pozwany posiada około dwudziestoletnie doświadczenie zawodowe. Pracuje w godzinach 7-16. Za okres 01-06.2018 uzyskał dochód w wysokości 11.996,26 zł, średnio 1.999,37 zł miesięcznie. (k. 118). W zeznaniu podatkowym PIT 36 za rok 2017 wskazał dochód brutto 23.939,15 zł, za rok 2016 – 22555,76 zł, za rok 2015 – 17.126,32 zł, (k. 124-135)

Pozwany od stycznia 2018r. planował podjąć zatrudnienie przy przewozie osób fizycznych, zakupił nawet samochód V. (...) rocznik 2008 ale do sfinalizowana umowy nie doszło. W czerwcu 2018r. z uwagi na wysokie koszty utrzymania sprzedał pojazd a w sierpniu 2018r. kupił kolejny, również marki V. (...) ale starszy rocznik 1999, którym jeździ do nadal. Samochód wykorzystuje również w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Pozwany na zakup paliwa przeznacza miesięcznie 150 zł. W warsztacie nie zatrudnia dodatkowych osób, wcześniej starał się o pracowników z urzędu pracy ale osoby kierowane do niego przez urząd nie były zainteresowane rzeczywistym podjęciem pracy. Dzwonił do kilku warsztatów, w których mógłby podjąć zatrudnienie w zawodzie lakiernika ale oferowane wynagrodzenie w wysokości 2.500-4.000 zł brutto jest niemal równe z dochodem

uzyskiwanym obecnie z prowadzonej działalności gospodarczej a nadto z rozmów wynikało, że potencjalni pracodawcy zainteresowani byli raczej zatrudnianiem osób młodszych, nawet z mniejszym doświadczeniem.

Pozwany nie jest zdeterminowany w dążeniu do poprawy sytuacji finansowej, uważa że uzyskiwane obecnie dochody są wystarczające na jego potrzeby. (przesłuchanie pozwanego k.181)

Pozwany od półtora roku nie widuje się z córką, jedynie dzwoni do niej raz na miesiąc, raz na dwa miesiące, wypytuje co u niej słyhać, jak jej idzie w szkole. Ze szkołą małoletniej, nauczycielami nie utrzymuje kontaktów, nie chodzi na wywiadówki, przedstawienia okolicznościowe.

Powodem dla którego pozwany zaprzestał utrzymywania kontaktów z małoletnią był okazywany mu lekceważący stosunek przez matkę małoletniej powódki, jej obecnego partnera i liczne nieporozumienia do jakich dochodziło przy każdym kontakcie.

W dniu 02 czerwca 2015r. S. M. uderzył pozwanego pięścią w twarz wskutek czego pozwany doznał rozcięcia dolnej wargi i stłuczenia żuchwy. Wyrokiem tut. Sądu Wydziału II Karnego z dnia 16 grudnia 2015r. sygn akt II K 353/15 warunkowo umorzono prowadzone przeciwko niemu postępowanie karne ustalając okres próby na 1 rok, zobowiązując do zapłaty na rzecz pozwanego kwoty 300 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (k.70).

Po tym incydencie pozwany jeszcze kilkakrotnie spotkał się z córką, ostatnio w październiku 2015r. Pomimo otrzymanego zaproszenia na I Komunię Świętą małoletniej, nie przyszedł do kościoła, przysłał jedynie kartkę okolicznościową i potwierdzenie przelewu na założony dla małoletniej rachunek bankowy na kwotę 1.000 zł. Kwotę tą wpłacili po połowie pozwany i babka ojczysta małoletniej.

Pozwany planuje wpłacać, w miarę swoich możliwości finansowych, dalsze środki finansowe aż do osiągnięcia pełnoletności przez córkę i wówczas udostępnić jej zgromadzoną tam kwotę.

Matka małoletniej nie posiada upoważnienia do rachunku bankowego.

Na skutek opóźnień w płatnościach alimentów, prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez komornika sądowego.

Pozwany nie posiada innych zobowiązań finansowych, kredytów. Po udzieleniu zabezpieczenia roszczenia na czas trwania postępowania w niniejszej sprawie i podwyższeniu kwoty alimentów do 850 zł, w płatnościach kwoty 350 zł pomaga mu matka.

Pozwany ponad kwotę alimentów nie świadczy na rzecz małoletniej powódki innych zobowiązań w żadnej postaci, ani finansowej ani rzeczowej. Matka małoletniej zwróciła się do niego z prośbą aby pokrył koszt wyjazdu małoletniej na obóz zimowy w czasie ferii – 1.100 zł za tydzień w zamian za co ona pokryje koszt wyjazdu na „zieloną szkołę” 1.130 zł za trzy tygodnie. Pozwany, w rozmowie telefonicznej z małoletnią odmówił twierdząc, że nie ma w chwili obecnej środków finansowych a nadto zwrócił uwagę na niewielką różnicę w cenie wyjazdu pomimo, że jeden był tylko na okres tygodnia a drugi aż na trzy tygodnie.

Pozwany jest współwłaścicielem ogródka działkowego, wspólnie z matką, opłata roczna wynosi 300 zł rocznie. Na wyżywienie dla siebie wydaje 600 zł, na odzież 100 zł, środki czystości 50 zł, abonament telefoniczny 66 zł, tv 55 zł, prąd 126,48 zł co dwa miesiące, czynsz 752,16 zł.

Pozwany pozostaje w związku z M. K. (2), z którą od 3 lat prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Partnerka pozwanego pracuje jako sprzedawca w sklepie zarabia ok. 1.500 zł netto. Posiada samochód osobowy marki O. (...) rocznik 2010, którego zakup w części sfinansowany był przez jej ojca.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie następujących dowodów: akt Sądu Okręgowego w Katowicach o sygn akt XVIII Rc 1493/13 a w nich w szczególności zaświadczeń o zarobkach, przesłuchania stron, wyroku z dnia 17

stycznia 2014r.; odpisu skróconego aktu urodzenia k. 6, wyciągu z (...) k. 8, paragonów k. 11-22, 25-26, faktury k. 27, 31, 36, 38-42, 72-73, 116-117, 161-zestawienia wydatków komunijnych k. 34, informacji o płatności za „zieloną szkołę” k. 35, umowy najmu k. 54-55, potwierdzenia przelewów k. 57-59, 71, 161-175, zaświadczenia o zarobkach k. 60, wyroku Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich z dnia 16 grudnia 2015r. sygn akt II K 353/15 k. 70, podsumowania księgi przychodów i rozchodów k. 118-123, zeznań podatkowych k. 124-135, harmonogramu wizyt ortodontycznych k. 160v, zestawienia płatności alimentów k. 176-178, przesłuchania K. K. k. 180-181, przesłuchania S. K. k. 181-182. Sąd dopuścił i przeprowadził dowody wnioskowane przez obie strony. Dokonując oceny dowodów, Sąd uznał dokumenty urzędowe zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. jako dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Dokumenty prywatne Sąd uznał jako dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie w nim zawarte. Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania złożone w sprawie przez strony postępowania za wyjątkiem zeznań pozwanego co do wysokości uzyskiwanych dochodów, bowiem były one logiczne i spójne oraz zgodne z pozostałym materiałem dowodowym w kwestiach najistotniejszych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a ponadto nie zawierały nawzajem zasadniczych rozbieżności.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady zasługiwało na uwzględnienie.

Zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego może bowiem żądać strona stosunku prawnorodzinny, z którego ten obowiązek wynika. Żądanie zmiany wysokości świadczeń alimentacyjnych jest roszczeniem alimentacyjnym, a regulującym ten stosunek prawny przepis art. 138 kro, jest przepisem szczególnym w stosunku m. in. do art. 358¹ § 3kc.

Zgodnie z treścią art. 138 kro, który jest podstawą prawną powództwa, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zakres tej zmiany, stosownie do treści art. 135 kro, zależy zarówno od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, jak i od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro oznacza istotną zmianę usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, a zatem zmianę ilościowo lub jakościowo znaczną.

Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego.

Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi.

Zakres potrzeb dziecka, w przedmiotowej sprawie małoletniej powódki M. K. (1), które powinny być przez rodziców zaspokajane, wyznacza treść art. 96 kro, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa.

Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), a także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego), według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku; brak jest określonego katalogu potrzeb „usprawiedliwionych”.

Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Będzie to mieć wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego będą wzięte pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe

warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji. Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich żyją sami. Nie będzie to jednak dotyczyło potrzeb będących przejawem zbytku.

Należy podkreślić, iż granicą wysokości alimentów w każdym wypadku są możliwości zarobkowe zobowiązanego, chociażby nawet w tych granicach nie wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego mogły być zaspokojone (zob. stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wytycznych w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty (uchwała Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 r. III CZP 91/86, OSNC 1988 z 4, poz. 42), które - choć utraciły swój wiążący charakter - zachowały walor dokonanej w nich wykładni).

Strona powodowa domagała się podwyższenia kwoty alimentów z 500 zł do 1.500 zł miesięcznie wskazując, że potrzeby małoletniej powódki M. K. (1) uległy zwiększeniu od czasu ustalenia wysokości świadczenia alimentacyjnego wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 17 stycznia 2014r. a nadto cały ciężar wychowania małoletniej spoczywa na matce bowiem pozwany poza kilkoma telefonami w roku nie interesuje się córką.

W trakcie postępowania pozwany S. K. nie kwestionował istnienia swojego obowiązku alimentacyjnego wobec córki, jednakże w istocie wnosił o oddalenie powództwa (pozostawienie alimentów na dotychczasowym poziomie), wskazywał, że usprawiedliwione potrzeby małoletniej, jego możliwości zarobkowe i majątkowe, nie uzasadniają podwyższenia kwoty alimentów do kwoty żądanej pozwem.

Opierając się na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym stwierdzić należy, iż usprawiedliwione potrzeby małoletniej od czasu ustalenia wysokości obowiązku alimentacyjnego uległy zmianie, a koszty utrzymania podwyższeniu.

Ma to związek przede wszystkim z tym, iż z upływem czasu powódka rośnie i rosną jej potrzeby.

W czasie ustalenia alimentów wyrokiem z 17 stycznia 2014 r. małoletnia powódka była w wieku przedszkolnym, zaś obecnie jest już uczniem klasy III szkoły podstawowej. Małoletnia jest coraz starsza i jej potrzeby ulegają naturalnemu zwiększeniu. Pojawiły się nowe wydatki wynikające z uczęszczania do szkoły, organizowane są wycieczki, imprezy, wyjścia do teatru, kina.

Dziecko w wieku powódki rozwija się, nabywa nowe umiejętności, zainteresowania, a także następuje jego fizyczny rozwój i wzrost.

Oczywistym jest również to, że proces ten powoduje, że jedne potrzeby zastępują inne, wydatki szkolne pojawiły się w miejsce opłaty za przedszkole w kwocie 160 zł miesięcznie. Małoletnia rozpoczęła naukę języka angielskiego i w związku z tym pobiera dodatkowe, indywidualne lekcje, których koszt to wydatek 120 zł miesięcznie, 30 zł za jedną lekcję, co nie jest kwotą nadmierną. W pozostałe dni tygodnia korzysta z lekcji jazdy na rolkach – 70 zł miesięcznie, w zamian za poprzednio wykazywane lekcje rytmiki - 50 zł za rok, i zajęcia taneczne 50 zł miesięcznie.

Za nadmierne Sąd uznał wydatki czynione na zakup odzieży i obuwia w kwocie 310 zł przy czym kwota ta obejmuje jedynie zwykłą odzież typu koszulki, bluzki, spodnie bez zazwyczaj droższych butów, kurtek.

Ubrania kupowane są jedynie w markowych sklepach a małoletnia, która ma dopiero 9 lat sama decyduje o tym w czym będzie chodzić kierując się głównie metką sklepu i opinią koleżanek czemu matka małoletniej się nie sprzeciwia i kupuje to co córka chce nie patrząc na cenę.

Podobnie czyni w przypadku zakupów żywnościowych wskazując, że wyżywienie małoletniej to wydatek 590 zł przy czym dodatkowo korzysta ona z obiadów w stołówce szkolnej i otrzymuje kieszonkowe, które również wydaje na napoje i słodczyce w szkole.

Nie wykazano aby konieczne było stosowanie specjalnej diety podwyższającej koszty wyżywienia. Na podwyższenie kosztów utrzymania małoletniej niewątpliwie wpływa konieczność stosowania preparatów do pielęgnacji skóry w związku z atopowym zapaleniem skóry. Nie wykazano jednak aby konieczne było stałe stosowanie preparatów a nie tylko w przypadku zaostrzenia objawów chorobowych np. zimą, nadto małoletnia korzysta z preparatów drogiej firmy a na rynku bez problemu znaleźć można ich tańsze, równie dobre odpowiedniki.

Wizyty lekarskie nie generują znaczących kosztów i mogą odbywać się w ramach świadczeń finansowanych przez NFZ.

W 2016r. pokój małoletniej powódki przeszedł remont, zakupiono panele, farby i nowe meble za łączną kwotę 1.409,89 zł brak więc podstaw aby przypuszczać, że w najbliższym czasie konieczne będzie jego odnowienie.

W związku z uroczystością I Komunii Świętej małoletnia otrzymała od matki laptop za kwotę 3.716,60 zł, wliczając w to koszt kredytu. Co trzy lata planowana jest wymiana sprzętu elektronicznego z którego korzysta małoletnia, w tym zwłaszcza tabletu, telefonu komórkowego na co matka małoletniej planuje przeznaczyć kwotę 4.820 zł. Wydatki w w/w wysokości nie są konieczne, gdyż można zakupić sprzęt komputerowy czy telefon znacznie tańszy, lepiej odpowiadający dochodom rodziców małoletniej, w szczególności dochodom pozwanego.

Małoletnia korzysta z wyjazdów wakacyjnych w okresach letnich i zimowych, wyjazd do Z. na 7 dni z nauką jazdy na nartach, stanowił wydatek 1.100 zł.

Okoliczności te świadczą o tym, że matka małoletniej dba o zaspokajanie jej potrzeb we wszystkich sferach na wysokim poziomie, zarówno rozwoju sportowego, duchowego, czynnego wypoczynku, wyjazdów.

Zabiegi czynione przez matkę są pozytywne, ale suma czynionych przez nią wydatków na ten cel nie może stanowić punktu wyjścia w ustalaniu wysokości obowiązku alimentacyjnego pozwanego, bowiem jego granice określają usprawiedliwione potrzeby małoletniej i możliwości zarobkowe zobowiązanego.

Oczywiste jest nadto, że wydatki w postaci zakupu sprzętu sportowego, elektronicznego czy wyposażenia pokoju i jego odnowienia są czynione w wieloletnich odstępach czasu, zatem wydatków takich nie rozlicza się w cyklu rocznym (nie dzieli się na 12 miesięcy).

Jak wskazano, obowiązek alimentacyjny może polegać zarówno na zaspokajaniu materialnych potrzeb uprawnionych poprzez wsparcie finansowe jak i potrzeb niematerialnych poprzez starania rodzica czynione w procesie rozwoju i wychowania. Starania te mają tak duże znaczenie, że zgodnie z art. 135 § 2 kro mogą występować jako jedyny składnik wypełniający obowiązek alimentacyjny.

Matka zaspokaja potrzeby mieszkaniowe małoletniej, wykonuje osobiste starania o jej utrzymanie i wychowanie, czyniąc również i w ten sposób zadość obowiązkowi alimentacyjnemu, który również ją obciąża w stosunku do małoletniej córki.

Podnieść jednak należy, że małoletnia jest zdrowym dzieckiem, nie wymagającym wzmożonych nakładów na opiekę, zawożenie na zajęcia dodatkowe, poświęcanie większej ilości czasu w związku z niepełnosprawnością fizyczną czy umysłową, przewyższających standardowo czynione starania wobec dziecka w wieku małoletniej.

Dokonując porównania sytuacji osobistej i materialnej oraz możliwości płatniczych pozwanego i matki małoletniej powódki stwierdzić należy, iż sytuacja osobista K. K. uległa zdecydowanej poprawie.

Matka małoletniej powódki zamieszkuje z partnerem, z którym prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Na dzień ustalania obowiązku alimentacyjnego tj. w styczniu 2014r. pracowała firmie (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku

operatora produkcji na podstawie umowy o pracę tymczasową. Uzyskane przez nią wynagrodzenie za okres 07.2012-04.2013 wynosiło średnio 2.287,26 zł brutto, 1.656,85 zł netto, obecnie zatrudniona jest w Urzędzie Pracy w S. ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem 4.663,16 zł brutto, 3.262,53 zł netto a więc jej dochód netto wzrósł o 1.605,68 zł. Ponad to w pracy otrzymuje znaczące nagrody finansowe, ze względu na dobrze świadczoną pracę. Ponoszone przez nią koszty utrzymania niewiele wzrosły i nie uległy zasadniczym zmianom.

Matka małoletniej powódki spłaca kredyt zaciągnięty przez jej partnera a przeznaczony na spłatę jej dawnych zobowiązań finansowych w kwocie po 939,20 zł miesięcznie. Kwota ta w oczywisty sposób nie dotyczy kosztów utrzymania małoletniej i nie może stanowić podstawy ustalenia wysokości obowiązku alimentacyjnego pozwanego .

Wymaga podkreślenia, iż deklarowana przez pozwanego sytuacja nie uległa zasadniczym zmianom, od czasu ostatniego ustalenia wysokości obowiązku alimentacyjnego. Pozwany od 3 lat zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z M. K. (2). Nadal prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą – warsztat lakierniczy.

Wykazywane poprzednio dochody firmy wynosiły średnio 2.105,10 zł a obecnie 1.999,32 zł.

Zdaniem Sądu informacje z księgi przychodów i rozchodów firmy pozwanego nie obrazują jego faktycznie uzyskiwanych dochodów a z całą pewnością możliwości zarobkowych.

Od 2014 roku dochody pozostają na niezmiennym poziomie, nie tylko w dłuższym okresie czasu ale również w poszczególnych miesiącach nie ma znaczących różnic. Nie bezpodstawne jest zatem twierdzenie, że pozwany celowo zaniża dochody część zleceń wykonując w sposób nieewidencjonowany, co jest częstą praktyką osób prowadzących jednoosobowe działalności gospodarcze. Wykonywany zawód lakiernika samochodowego, przy dwudziestoletnim doświadczeniu daje pozwanemu duże możliwości zarobkowe, których nie wykorzystuje. Od 2014 roku wysokość jego dochodów uległa niewielkim zmianom, przy czym siła nabywcza pieniądza, z uwagi na liczne podwyżki zdecydowanej większości dóbr na rynku, obecnie jest dużo niższa niż w 2014 roku a zatem jego zarobki faktycznie uległy obniżeniu. Pomimo tego nie podejmuje prób znalezienia innej pracy, nawet dodatkowej co przy możliwości samodzielnego zaplanowania godzin pracy i deklarowanych godzinach wykonywania pracy tj. 7-16 nie powinno stwarzać trudności.

Pozwany podjął zaledwie jedną, nieudaną próbę dodatkowego zatrudnienia a później ograniczył się jedynie do kilku telefonów z zapytaniem o możliwości podjęcia zatrudnienia. Jak twierdzi nie widzi potrzeby uzyskiwania wyższych zarobków bo to co zarabia jest dla niego wystarczające.

Pozwany zupełnie pomija fakt, że na utrzymaniu posiada małoletnią córkę, której potrzeby wraz z wiekiem będą rosły i powinien wykorzystywać wszystkie możliwości aby móc sprostać swojemu obowiązkowi łżenia na dziecko. Pozwany powinien również w większy sposób zaangażować się w życie małoletniej córki, odnowić z nią kontakty i również w ten sposób wypełniać część obowiązku alimentacyjnego, który nie polega tylko na finansowym uczestniczeniu w życiu dziecka. Kontakty mogą odbywać się z wyłączeniem matki i jej partnera a wyeliminowanie małoletniej ze swojego życia tylko ze względu na konflikt z dorosłymi co najmniej infantylne.

Reasumując stwierdzić należy, iż porównując stan obecny z tym jaki istniał podczas ostatniego ustalania wysokości obowiązku alimentacyjnego, doszło do zmiany stosunków w rozumieniu art. 138 kro poprzez zwiększenie kosztów utrzymania małoletniej i jej usprawiedliwionych potrzeb.

Zdaniem Sądu z poczynionych ustaleń należy uznać, że w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej związanych z jej wiekiem, etapem edukacji, zapewnieniem jakichś zajęć sportowych i korepetycji z angielskiego, koszty utrzymania małoletniej wynoszą do ok. 1.200 zł miesięcznie. Tym samym uzasadnione jest podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego do kwoty 850 zł miesięcznie tj. o 350 zł.

Ustalona kwota zdaniem Sądu jest wystarczająca na pokrycie w części uzasadnionych potrzeb małoletniej, a jednocześnie leży w możliwościach płatniczych pozwanego. W pozostałym zakresie powództwo oddalono, albowiem

jest wygórowane w odniesieniu do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej i kosztów z nich wynikających, a także możliwości zarobkowych pozwanego.

Wyrokowi w punkcie pierwszym Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności na zasadzie art. 333 § 1 pkt. 1 kpc.

W punkcie trzecim wyroku, Sąd odstąpił od obciążania pozwanego częścią nieuiszczonej opłaty sądowej, od której strona powodowa była zwolniona w całości a to zgodnie z art. 102 kpc z uwagi na prezentowaną przez niego postawę w trakcie postępowania i jego sytuację materialną a w punkcie 4 zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego na podstawie art. 100 kpc.

Dnia 7 grudnia 2018 r.

Sygn. akt: III RC 35/18

ZARZĄDZENIE

1. odnotować zwrot akt ze sporządzonym uzasadnieniem w kontrolce

uzasadnień;

2. doręczyć pełn obu stron;

3. kal. 14 dni lub z wpływem.

Dnia 07 grudnia 2018r.

SSR Mariusz Witkowski